

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

ฉบับที่ ๘๔ (พ.ศ. ๒๕๑๗)

ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์

อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑

เรื่อง กำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

อิฐก่อสร้างสามัญ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ออกประกาศกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม อิฐก่อสร้างสามัญ มาตรฐานเลขที่ มอก. ๗๗ - ๒๕๑๗ ไว้ ดังมีรายการละเอียดต่อท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๑๗

โฮสท โกสิน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม อิฐก่อสร้างสามัญ

1. ขอบข่าย

- 1.1 มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้ กำหนด ประเภท ขนาด และคุณลักษณะที่ต้องการของอิฐก่อสร้างสามัญขนาดเล็ก (อิฐมอญ) และขนาดใหญ่

2. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้ มีดังต่อไปนี้

- 2.1 ขนาด หมายถึง ความยาว ความกว้าง และความหนาตามมาตรฐาน
- 2.2 อิฐขนาดเล็ก (อิฐมอญ) หมายถึง อิฐที่มีลักษณะเป็นก้อนสี่เหลี่ยมตัน ผิวไม่สู้เรียบ ทำด้วยมือหรือเครื่องจักร เหมาะสำหรับใช้ก่อผนังหรือกำแพงที่ฉาบปูน
- 2.3 อิฐขนาดใหญ่ หมายถึง อิฐที่มีลักษณะเป็นก้อนสี่เหลี่ยมตัน ขนาดใหญ่กว่าอิฐมอญ ผิวหน้าเรียบ มีร่องสำหรับยึดปูนก่อ ทำด้วยเครื่องจักร เหมาะสำหรับใช้ก่อผนังหรือกำแพง
- 2.4 ร่องสำหรับยึดปูนก่อ (frog) หมายถึง ร่องที่กดลึกอยู่บนด้านแบนของแผ่นอิฐขนาดใหญ่ด้านใดด้านหนึ่ง หรือทั้งสองด้าน แล้วแต่ความ

เหมาะสม ให้ร่องอยู่กลางแผ่นอิฐมีขนาดความยาวความกว้างไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของความยาวความกว้างของแผ่นอิฐ และมีความลึกประมาณ 10 มิลลิเมตร.

๓. ประเภทและขนาด

3.1 ประเภท

อิฐก่อสร้างสามัญแบ่งเป็นสองประเภท ได้แก่

3.1.1 ประเภทที่ 1 อิฐขนาดเล็ก

3.1.2 ประเภทที่ 2 อิฐขนาดใหญ่

3.2 ขนาดและความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้

อิฐทั้งประเภทที่ 1 และประเภทที่ 2 นี้ ให้มีขนาดและความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เป็นไปตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ขนาดความคลาดเคลื่อน และขีดจำกัดในการทดสอบ
(ข้อ 3.2)

ประเภท	ขนาดมาตรฐาน เซกเมนต์			ความคลาดเคลื่อน เซกเมนต์			ขีดจำกัดในการทดสอบ อีฐจำนวน 20 แผ่น เซกเมนต์		
	ยาว	กว้าง	หนา	ยาว	กว้าง	หนา	ยาว	กว้าง	หนา
1	14.0	6.5	4.0	±0.5	±0.3	±0.2	270.0-290.0	124.0-136.0	76.0-84.0
	19.0	9.0	4.0	±0.5	±0.3	±0.2	370.0-390.0	174.0-186.0	76.0-84.0
2	19.0	9.0	6.5	±0.5	±0.3	±0.2	370.0-390.0	174.0-186.0	126.0-134.0
	19.0	9.0	9.0	±0.5	±0.3	±0.3	370.0-390.0	174.0-186.0	174.0-186.0

4. ส่วนผสมและวิธีทำ

4.1 อีฐประเภทที่ 1

4.1.1 วัสดุที่ใช้ในการทำ ได้แก่

4.1.1.1 ดินเหนียว หรือ ดินโคลน

4.1.1.2 วัสดุอื่น เช่น แกลบ ทราย ซี้เลื่อย อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกันแล้วแต่ความเหมาะสม

4.1.2 วิธีทำ

4.1.2.1 การทำด้วยมือ ใช้ดินเหนียวผสมกับทรายหรือแกลบหรือใช้ดินโคลนผสมกับแกลบ ย่ำผสมน้ำ อัดลงในแบบพิมพ์ไม้ซึ่งวางอยู่บนลานดินที่เรียบ โดยโรยเอาแกลบบนลานดินและภายในแบบพิมพ์ เพื่อกันไม่ให้ดินผสมติดแบบพิมพ์ ปล่อยให้เรียบ ยกแบบพิมพ์ไม้ออกผึ่งไว้กลางลานดินให้แห้งแล้วจึงนำเข้าเตาเผา

4.1.2.2 การทำด้วยเครื่องจักร ใช้ดินเหนียวผสมกับทราย หรือแกลบ นำเข้าเครื่อง พ่นน้ำ นวด อัด รีดออกมาเป็นแท่งยาว ตัดด้วยลวดเป็นแผ่นอีฐ ผึ่งให้แห้งแล้วจึงนำเข้าเตาเผา

4.2 อีฐประเภทที่ 2

4.2.1 วัสดุที่ใช้ในการทำ ได้แก่

4.2.1.1 ดินเหนียว

4.2.1.2 วัสดุอื่น ๆ เช่น ทราย

4.2.2 วิธีทำ

ใช้ดินเหนียวผสมกับทราย ย่ำผสมน้ำ อัดลงแบบไม้ ปาดให้เรียบ แล้วยกแบบไม้ออก หรือนำเข้าเครื่อง นวด อัด รีดออกมาเป็นแท่ง ยาวตัดด้วยลวดเป็นก้อนขนาดใหญ่กว่าแผ่นอิฐเล็กน้อย ผึ่งก้อนดินที่เตรียมไว้นี้ให้มีความชื้นพอสมควร นำเข้าเครื่องอัดให้แน่น เป็นก้อนอิฐตามขนาดที่ต้องการ ผึ่งให้แห้งแล้วจึงนำเข้าเตาเผา

5. คุณลักษณะที่ต้องการ

5.1 ผลิตรวมที่สำเร็จรูปต้องมีขนาดเป็นไปตามตารางที่ 1 มีลักษณะและคุณสมบัติอื่น ๆ ดังต่อไปนี้

5.1.1 เผาสุกและมีสีสม่ำเสมอตลอดทั้งแผ่น

5.1.2 มีความแข็งแรงทนทานตามที่กำหนดไว้ในตารางที่ 2

5.1.3 มุมทุกมุมควรเป็นมุมฉาก

5.1.4 รูปร่าง และขนาดสม่ำเสมอ

5.1.5 เนื้อแน่นไม่มีรอยแตกร้าว

5.2 คุณสมบัติทางกายภาพ

5.2.1 แรงอัด (compressive strength) ต้องเป็นไปตามเกณฑ์กำหนดในตารางที่ 2

5.2.2 การดูดซึมน้ำ (water absorption) ต้องเป็นไปตามเกณฑ์กำหนดในตารางที่ 2

5.2.3 รอยค่าง (efflorescence) จะต้องไม่มีรอยค่างของอิฐสูงกว่าระดับปานกลาง (moderate) ตามผนวก ก. ข้อ ก.3.3

ตารางที่ ๒ แรงอัดและการดูดซึมน้ำ
(ข้อ 5.2.1 และข้อ 5.2.2)

ประเภท	ขนาด ยาว × กว้าง × หนา เซนติเมตร	แรงอัดค่าสุด		การดูดซึมน้ำสูงสุด ร้อยละของน้ำหนักอิฐ
		เมกะนิวตันต่อ ตารางเมตร	กิโลกรัมแรงต่อตาราง เซนติเมตร (ประมาณ)	
1	14.0 × 6.5 × 4.0	3.5	(35)	25
	19.0 × 9.0 × 4.0	3.5	(35)	25
2	19.0 × 9.0 × 6.5	15.0	(160)	15
	19.0 × 9.0 × 9.0	15.0	(160)	15

6. การทำเครื่องหมาย

- 6.1 ผลิตภัณฑ์ทั้งหลายที่ระบุไว้ในมาตรฐานนี้ ต้องมีเครื่องหมายแสดงชื่อผู้ทำ หรือเครื่องหมายการค้าปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจนไว้ด้วย
- 6.2 ผู้ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่เป็นไปตามมาตรฐานนี้ จะแสดงเครื่องหมายมาตรฐานกับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นได้ ก็ต่อเมื่อได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมแล้ว

7. การชักตัวอย่าง

อิฐที่จะชักตัวอย่างมาทำการทดสอบ ต้องเป็นอิฐใหม่ที่ยังไม่เคยทดสอบมาก่อนและให้ชักตัวอย่างตามจำนวนและวิธีการในข้อ 7.1 และข้อ 7.2

- 7.1 จำนวนของอิฐที่จะชักตัวอย่างจะต้องตรงกับจำนวนอิฐในตารางที่ 3

ตารางที่ 8 การชักตัวอย่างจำนวนอิฐ
(ข้อ 7.1)

จำนวนอิฐทั้งหมด (ก้อน)	จำนวนอิฐที่ชักตัวอย่าง	
	อิฐประเภทที่ 1 (ก้อน)	อิฐประเภทที่ 2 (ก้อน)
น้อยกว่า 5 000	—	—
5 000 ถึง 10 000	50	50
10 001 ถึง 20 000	50	100
20 001 ถึง 30 000	100	150
30 001 ถึง 50 000	100	200

หมายเหตุ จำนวนอิฐในเทาหนึ่งหรือในกองหนึ่งมากกว่า 50 000 ก้อน ต้องทำการชักตัวอย่างเพิ่มเติมในส่วนที่มากกว่านั้น ตามตารางที่ 8

7.2 การชักตัวอย่างอิฐที่จะนำไปใช้ในการทดสอบทำได้สองวิธีดังต่อไปนี้

7.2.1 ชักตัวอย่างอิฐขณะเคลื่อนย้าย

การชักตัวอย่างขณะเคลื่อนย้าย เช่น ขณะขนออกจากเทาเผาหรือขนขึ้นบรรทุยกานพาหนะ ในกรณีนี้ให้เก็บตัวอย่างอิฐด้วยวิธีสุ่มจากอิฐส่วนย่อยแต่ละส่วน ซึ่งแบ่งออกตามความเหมาะสมจนได้ครบจำนวนที่ต้องการตามที่ระบุไว้ในข้อ 7.1

7.2.2 ชักตัวอย่างอิฐที่อยู่ในกอง

การชักตัวอย่างอิฐที่อยู่ในกอง ให้เก็บตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มจาก

ทุก ๆ ส่วนของกองโดยเก็บอิฐต้านบน ด้านข้าง และภายใน กองจนได้ครบจำนวนที่ต้องการตามที่ระบุไว้ในข้อ 7.1

- 7.3 ตัวอย่างอิฐที่ได้ทำการชักตัวอย่างมาแล้วให้เก็บไว้ในที่แห้ง ไม่ควร วางติดกับพื้นดินจนกว่าจะได้ทดสอบแล้ว

8. การทดสอบ

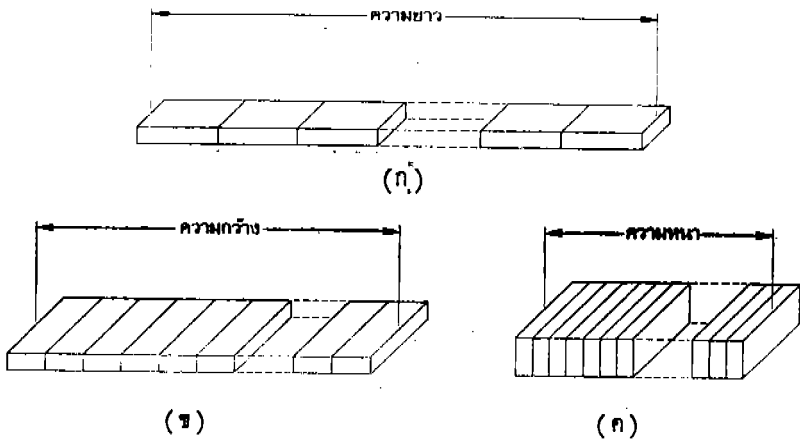
8.1 ขนาด

8.1.1 การวัดความยาว ความกว้าง และความหนา ให้ใช้สายวัดชนิดทำ ด้วยโลหะ หรือเครื่องมือวัดชนิดไม่ยืดอย่างอื่นที่เหมาะสมและ ยาวพอที่จะวัดแถวอิฐได้ทั้งแถว 10 และ 20 แผ่น (ห้ามวัดโดย ใช้บรรทัดหรือเครื่องมือวัดขนาดสั้นที่ต้องวัดซ้ำต่อกันไปหลาย หน)

8.1.2 วิธีการทดสอบให้ปฏิบัติตามวิธีการดังนี้

8.1.2.1 วัดความยาว ความกว้าง และความหนาโดยนำอิฐจำนวน 20 แผ่น โดยเอาส่วนที่โป่งพองและเศษดินที่ติดมาออกให้ หมด เรียงอิฐไปตามลำดับบนพื้นผิวที่ได้ระดับ ดังแสดง ในรูปที่ 1 (ก) (ข) และ (ค) โดยให้ทุกแผ่นแตะกันและ อยู่ในแนวตรง วัดความยาวจกหัวท้ายของอิฐที่เรียงไว้ด้วย สายวัดที่กำหนดในข้อ 8.1.1

8.1.2.2 ถ้าปรากฏว่าในทางปฏิบัติไม่อาจวัดอิฐแถวละ 20 แผ่น
ได้ด้วยเหตุผลใดก็ตาม ให้แบ่งตัวอย่างอิฐออกเป็นสอง
แถว ๆ ละ 10 แผ่น และให้วัดแถวอิฐแยกกันแต่ละ
แถว แล้วให้เอาระยะที่วัดได้ทั้งสองนั้นบวกเข้าด้วยกัน

รูปที่ 1 ลักษณะการเรียงอิฐก่อสร้างสามัญเพื่อตรวจสอบขนาด
(ข้อ 8.1.2.1)

8.2 การทดสอบแรงอัด

8.2.1 ตัวอย่างที่จะใช้ทดสอบจะต้องผ่านการตรวจสอบขนาดตามข้อ

8.1

8.2.2 วิธีการทดสอบ ให้ปฏิบัติตามวิธีในผนวก ก.

8.3 การทดสอบการดูดซึมน้ำ

8.3.1 ตัวอย่างที่จะใช้ทดสอบจะต้องผ่านการตรวจสอบขนาดตามข้อ 8.1

8.3.2 วิธีการทดสอบ ให้ปฏิบัติตามวิธีในผนวก ข.

8.4 การทดสอบรอยต่าง

8.4.1 ตัวอย่างที่จะใช้ทดสอบจะต้องผ่านการตรวจสอบขนาดตามข้อ 8.1

8.4.2 วิธีการทดสอบให้ปฏิบัติตามวิธีในผนวก ค.

ผนวก ก.

การทดสอบแรงอัด

ก.1 อิฐประเภทที่ 1

ก.1.1 จำนวนตัวอย่าง

ใช้อิฐจำนวน 15 แผ่น ให้ทำการทดสอบสามครั้ง โดยอัดรวมกัน ครั้งละห้าแผ่น ตามวิธีในข้อ ก.1.2 แล้วหาผลเฉลี่ยของการทดสอบทั้งสามครั้ง

ก.1.2 วิธีทดสอบ

อิฐที่จะใช้ทดสอบนี้ต้องชุบน้ำเสียก่อน ผสมปูนปลาสเตอร์กับน้ำ ให้เหลวพอสมควร นำไปละเลงบนแผ่นกระจกเรียบซึ่งวางอยู่ในระดับนอน นำอิฐแผ่นที่หนึ่งกดทางค้ำนบนลงบนปูนปลาสเตอร์ ให้ได้ระดับ โดยมีความหนาระหว่างแผ่นอิฐกับกระจกประมาณ 5 มิลลิเมตร ตัดปูนปลาสเตอร์ที่ล้นเกิน ขอบอิฐออกโดยรอบ

ละเลงปูนปลาสเตอร์ลงบนแผ่นอิฐนี้แล้วนำอิฐแผ่นที่สองกดทับลงไปให้ได้ระดับ โดยให้ความหนาของปูนระหว่างแผ่นอิฐประมาณ 5 มิลลิเมตร เช่นกัน การวางแผ่นอิฐจะต้องไม่ให้เชื่อมกันโดยทางใดทางหนึ่ง แล้วตัดปูนปลาสเตอร์ที่ล้นแผ่นออกทำต่อไปโดยวิธีเดียวกันนี้จนครบห้าแผ่น แล้วทิ้งไว้ประมาณ 5 นาที ละเลงปูนปลาสเตอร์บนแผ่นกระจกเรียบอีกแผ่นหนึ่งตามวิธีที่ได้ทำมาแล้วยกอิฐที่ติดกันด้วยปูนปลาสเตอร์ทั้งห้าแผ่นออกจากแผ่นกระจกแผ่นแรกโดยระมัดระวัง พลิกกลับให้หน้าอิฐแผ่นบนวางกกดลงบนปูนปลาสเตอร์ของกระจกแผ่นที่สอง ให้ผิวปลาสเตอร์ข้างบนมีระดับขนานกับแผ่นกระจก ทั้งไว้สามชั่วโมง

ก.1.3 นำเข้าเครื่องทดสอบหาความต้านทานแรงอัดทางด้านบนของแผ่นอิฐ โดยใช้อัตราการเพิ่มแรงอีก 2.0 เมกะนิวตันต่อตารางเมตร (ประมาณ 20 กิโลกรัมแรงต่อตารางเซนติเมตร) ในระยะเวลา 1 นาที

ก.2 อิฐประเภทที่ 2

ก.2.1 จำนวนตัวอย่าง
ใช้อิฐจำนวน 10 แผ่น โดยทดสอบแต่ละแผ่นแล้วหาผลเฉลี่ย

ก.2.2 วิธีทดสอบ
อิฐที่จะใช้ทดสอบนี้ต้องนำไปแช่น้ำเป็นเวลา 24 ชั่วโมง เช็ดน้ำที่ติดอยู่กับแผ่นอิฐออก แล้วใช้มอร์ตาร์ (mortar) อุดปิดส่วนที่เป็นร่องของแผ่นอิฐให้เต็ม เสร็จแล้วนำไปบ่มไว้ในที่ที่มีอากาศชื้น

เป็นเวลา 24 ชั่วโมง เช็ดน้ำที่ติดอยู่ออก นำเข้าเครื่องทดสอบ โดยใช้ไม้อัดหนาประมาณ 4 มิลลิเมตร รองชั้นทดสอบไว้ทั้งข้างบนและข้างล่าง ไม้อัดที่ใช้รองทั้งสองแผ่นแต่ละแผ่นจะต้องมีพื้นที่มากกว่าพื้นที่ของหน้าแผ่นอิฐ

- ก.2.3 อัตราการเพิ่มแรงอัดให้ใช้ 14.0 เมกะนิวตันต่อตารางเมตร (ประมาณ 140 กิโลกรัมแรงต่อตารางเซนติเมตร) ในระยะเวลา 1 นาที

ผนวก ข.

การทดสอบการดูดซึมน้ำ

ข.1 วิธีทดสอบ

- ข.1.1 อบตัวอย่างอิฐประเภทละห้าแผ่น ให้แห้งจนน้ำหนักคงที่ที่อุณหภูมิ 110 ± 5 องศาเซลเซียส การอบต้องใช้เวลาไม่น้อยกว่า 48 ชั่วโมง แล้วปล่อยให้เย็นที่อุณหภูมิห้องไม่น้อยกว่า 4 ชั่วโมง จากนั้นนำมาแยกชั้นที่ละแผ่น การชั่งให้อ่านละเอียดถึงร้อยละ 0.1 ของน้ำหนักของชั้นทดสอบ น้ำหนักที่ชั่งได้นี้ถือเป็นน้ำหนักอิฐที่แห้ง (n_1)
- ข.1.2 อิฐประเภทที่ 1 ให้นำอิฐที่ชั่งแล้วตามข้อ ข.1.1 จำนวนทั้งห้าแผ่นแช่ลงในน้ำกลั่นจนท่วมเป็นเวลา 24 ชั่วโมง ยกอิฐออก ใช้ผ้าเปียกซับน้ำบนผิวที่ละก้อนแล้วชั่งใหม่ให้เสร็จภายใน 3 นาที น้ำหนักที่ชั่งได้นี้ถือเป็นน้ำหนักอิฐที่ดูดซึมน้ำ (n_2)

ข.1.3 อีฐประเภทที่ 2 ให้นำอีฐที่ซังแล้วตามข้อ ข.1.1 จำนวนทั้งห้าแผ่น ต้มในน้ำเดือดเป็นเวลา 1 ชั่วโมง การวางอีฐในภาชนะที่ใช้ต้ม ไม่ควรวางแผ่นอีฐให้ติดกับผิวภาชนะ เสร็จแล้วปล่อยให้แห้งไว้ให้เย็นไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง ยกอีฐออก ใช้ผ้าเปียกชุบน้ำบนผิวที่ละก้อน แล้วซังใหม่ให้เสร็จภายใน 3 นาที น้ำหนักที่ซังได้นี้ถือเป็นน้ำหนักอีฐที่ตุ้ดซิมน้ำ (n_2)

ข.2 การคำนวณ

ให้คำนวณค่าเฉลี่ยการตุ้ดซิมน้ำของอีฐทั้งห้าแผ่น โดยคิดจากค่าเฉลี่ยน้ำหนักของอีฐที่แห้งและน้ำหนักของอีฐที่ตุ้ดซิมน้ำเป็นกรัม จากสูตร

$$\text{ค่าการตุ้ดซิมน้ำ ร้อยละ} = \frac{n_2 - n_1}{n_1} \times 100$$

n_1 คือ ค่าเฉลี่ยน้ำหนักของอีฐที่แห้ง เป็นกรัม

n_2 คือ ค่าเฉลี่ยน้ำหนักของอีฐที่ตุ้ดซิมน้ำ เป็นกรัม

ผนวก ก.

การทดสอบรอยด่าง

การทดสอบรอยด่างบนผิวของอีฐก่อสร้างนี้ทดสอบเฉพาะอีฐประเภทที่ 2 เท่านั้น

ก.1 การเตรียมชิ้นทดสอบ

ก.1.1 ใช้อีฐจำนวน 10 แผ่น จากวิธีการชักตัวอย่างตามข้อ 7. โดยคัดเลือกตัวอย่างอีฐที่มีลักษณะใกล้เคียงกันมากที่สุด จัดเป็นคู่ ๆ รวมห้าคู่

ค.1.2 ต้องเป็นอิฐที่ใช้วัตถุดิบและมีกรรมวิธีการทำอย่างเดียวกันและ
ไม่ควรมีสีสีสกปรกที่อาจจะก่อให้เกิดรอยค้างติดอยู่ที่อิฐ ถ้ามี
สีสีสกปรกติดอยู่ที่ต้องแปรงออกให้สะอาดเสียก่อน

ก.2 วิธีทดสอบ

ก.2.1 จุ่มปลายก้านยาวของอิฐห้าแผ่น จากอิฐห้าคู่ ๆ ละหนึ่งแผ่นลงใน
น้ำกลั่นที่มีระดับสูงประมาณ 2.5 เซนติเมตร บรรจุอยู่ในภาชนะ
ที่สะอาดและไม่มีปฏิกิริยากับน้ำกลั่น อิฐทั้งห้าแผ่นนั้นควรรวาง
ให้มีระยะห่างกันแผ่นต่อแผ่น ประมาณ 5 เซนติเมตร เมื่ออิฐทั้ง
ห้าแผ่นนี้จุ่มน้ำจนแห้งให้เติมน้ำลงไปอีกเท่าระดับเดิม แล้วทิ้ง
ทิ้งไว้จนครบ 7 วัน นับแต่วันเริ่มทำการทดสอบหรือถ้าน้ำแห้ง
ก่อนครบ 7 วัน ก็นำไปทดสอบตามข้อ ค.2.3

ก.2.2 เก็บอิฐที่เหลืออีกห้าแผ่น ไว้ในห้องและบริเวณที่มีภาวะเดียวกัน
โดยไม่ให้ถูกน้ำ

ก.2.3 นำอิฐออกจากน้ำกลั่น รวมกับอิฐที่เก็บไว้เป็นห้าคู่อย่างเดิม ออบ
รวมกันให้แห้งในตู้อบที่มีอุณหภูมิ 110 ± 5 องศาเซลเซียส
เป็นเวลา 24 ชั่วโมง

ก.3 รอยค้าง นำตัวอย่างอิฐที่อบเสร็จแล้วตามข้อ ค.2.3 แต่ละคู่มาตรวจ
เปรียบเทียบรอยค้างที่ตอนปลายอิฐ ก่อนที่ไม่ได้จุ่มน้ำกับก่อนที่จุ่มน้ำ
ปริมาณของรอยค้างตามมาตรฐานนั้นแบ่งออกเป็น

ก.3.1 ไม่พบ (nil) หมายถึง ไม่มีรอยค้างติดที่ผิวอิฐด้านที่จุ่มน้ำ

- ค.3.2 เล็กน้อย (slight) หมายถึง มีรอยต่างของเกลือบาง ๆ ติดที่ผิวอิฐไม่มากกว่าร้อยละ 10 ของพื้นที่ผิวค้ำที่จุ่มน้ำ
- ค.3.3 ปานกลาง (moderate) หมายถึง มีรอยต่างของเกลือติดที่ผิวอิฐมากขึ้นไม่มากกว่าร้อยละ 50 ของพื้นที่ผิวค้ำที่จุ่มน้ำ
- ค.3.4 ค่อนข้างมาก (heavy) หมายถึง มีรอยต่าง ทวง จุด ของเกลือติดที่ผิวอิฐมากกว่าร้อยละ 50 ของพื้นที่ผิวค้ำที่จุ่มน้ำ
- ค.3.5 มาก (serious) หมายถึง มีรอยต่าง ทวง จุด ของเกลือติดหนาที่ผิวอิฐเป็นแผ่นและเป็นชุยอย่างมากมาย ของพื้นที่ผิวค้ำที่จุ่มน้ำ